Ч. 190 Четвер 24 серпня (6 вересня) 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни

Редакция і адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Доповняючі вибори до Сойму.—До ситуациї.— Події в Хіні. — Российский комунікат в справі хіньскій).

Вчера відбували ся в Галичині доповняючі вибори до сойму, а то одного посла з куриї більшої посілости в виборчім округу краківскім на місце послів ґр. Ст. Тарновского і Ст. Мадейского, з куриї сільскої посілости в повіті жидачівскім на місце п. Д'Абанкурта і в скалатскім на місце бл. п. Козьбродского, а вкінци пятьох послів з 10 міст. При тих виборах вибрано: в Кракові проф. дра Мілевского і радника двору В. Сгрушкевича; з сільских куриї: в Жидачеві дра Олесницкого, адвоката зі Стрия, а в Скалаті ґр. Мечислава Пінїньского, властителя більшої посілости. З міст вибрано: з округа Горлиці-Ясло радника суду З. Яворского, з Подґуржа - Велички бурмістра міста Подґуржа Фр Мариєвского, з Бережан-Золочева дра Стан. Шецля, адвоката в Бережанах, з Бохнї - Вадовиць Фердинанда Майса. В окрузї Сянік-Коросно прийшло до тіснїйшого вибору між дром Югендфельном і др. Гольдгамером. Результат виборів до нинї полудня не був звістний.

Вчера в полудне відбула ся під проводом Цісаря в цісарскім бурґу коронна рада, в котрій взяли участь міністри ґр. Голуховский, бар. Каллай, др. Кербер і Сель. Віденьскі часописи повтаряють нинї вість про розвязанє парляменту і заповідають що вже сими днями появить ся дотичний декрет. Рішенє в тій справі зависить виключно від Цісаря. Нинїшний Fremdenblatt доносить, що Цїсар перед своїми виїздом на маневри до Галичини прийме на авдиенциї др. Кербера і видасть рішенє що-до політичної ситуациї. На случай розвязаня парляменту відбулись би вибори в пізнїйшім речинци.

Аж тепер довідують ся з урядових кругів, що Росия не хотіла навіть взяти участи в занятю Пекіну. Ґен. Леневичеви взагалі не сподоба-а ся скорість, з якою команданти инших войск згодили ся виступити в похід на Пекін. Також підносять з инших жерел, що новий міністер заграничних справ, ґр. Лямбсдорф, дав ґен. Леневичеви вказівку, аби підступив з російским войском під мури Пекіну, і не займаючи міста, розпочав разом з иншими командантами союзних войск переговори з Хінцями о видачу послів. То зарядженє толкують в той спосіб, що Росия не хотіла надто дразнити Хінців, займаючи нагле Пекін. Граф Лямбсдорф мав видати окреме порученє ґен. Леневичеви, аби не допустив до утечи цісарского двора з Пекіну. — Римска Tribuna пише, що тепер порозуміваюгь ся держави з своїми послами в Пекінї в справі уступленя союзних войск з того міста. Держави зажадали, аби посли висказали гадку, чи уступленє з Пекіну не вплинуло би шкідно на дальші переговори з хіньским правительством. — Ґен. Леневич доносить, що переглянув цїлий цісарский парк в Пекінї, і не найшов нїгде нї ворохобників, нї хіньских вояків. Всї утїкли. Роботи для привернення зелїзничої комунікациї між Тієнтсіном а Пекіном ведуть ся з великим поспіхом.

Зміст звістного російского комунікату, який з припорученя царя розіслав ґр. Лямбсдорф до російских послів такий: 1) Охорона російского посольства в Пекінї і російских підданих на хіньскій териториї. 2) Підпиранє хіньского правительства для приверненя правного порядку в зворохобленій державі. Коли в наслідок подій всї держави ухвалили вислати свої войска до Хіни — каже дальше комунікат — російске правительство предложило такі вигичні точки, як засади поступованя в хіньскій справі: 1) Удержанє спільного порозуміня між державами, 2) Удержанє в Хінї попередного устрою державного, 3) Ухиленє того всего, що могло би довести до розбору Хіни 4) Уможливленє реституциї леґального центрального правительства в Хінї. Що-до тих точок істнувало порозумінє майже всіх держав, а російске правительство не маючи ніяких инших цілий в Хінї, не видить потреби відступати від них і на дальше. З занятєм Пекіну сповнено першу задачу: освободженє послів в Пекінї. Друга задача: приверненє хіньского правительства о стілько трудна, що цісаря нї цісаревої нема в Пекінї. При тім станї річий російске правительство не бачить ніякої достаточної причини, щоби уповноважнені при хіньскім правительстві заграничні посольства ще дальше оставали в Пекінї. Тому рішив ся цар свого посла, дійстного тайного радника Ґірса, з цілим персоналем посольства відкликати до Тієнтсіна, куди єго відпровадять російскі війска, яких присутність в Пекінї видає ся безцільною супротив многократно заявленої постанови: не виступати поза первістно визначені задачі. Скоро леґальне правительство хіньске возьме в свої руки керму правлїня і визначить повномочників для переговорів, то і Росия, порозумівши ся з прочими державами не занедбає вислати своїх повномочників до тої місцевости, де відбудуть ся переговори.

Лї-Гун-Вай.

(З французского — П. Віне де Октон.)

Вечірний сумерк погас, голоси горлиць в манґрових замовкли. Червоний, повний місяць вийшов на далекім овиді джунґлї, а запінені малпи вили в тамариндових лїсах. Серед рижевих піль, що лежали непорушно в темніючім сьвітлї деннім, ворушив ся відгук диких зьвірів, гущавина бамбусів филювала під подувом нічного вітру.

В яснім сумерку азийскої ночи здіймала ся як нічний дух вартіня Тай Кун на березї непорушної ріки. То було на тих висунених становищах в Тонкінї, де „чорні хоругви“ бороли ся з нами о кожду пядь землї. Лише що вчера напали они на сусїдну вартівню Ман-Пін і вирізали залогу.

Тої ночи стояв на варті перед воротами малої кріпости стрілець Лї-Гун-Вай. Він наслухував, вдивлюючись непорушно і уважно в джунґлї в сторону Арройо; однако вода хлюпотїла тихо і лиш цьвіркіт комах доносив ся з корчів.

Вскорі заблисли в віддаленю, в напрямі кладовища, де спали предки, блимаючі вандруючі сьвітла, і вітер доносив до него відгомін протяжних горляних голосів одностайних молитов. То був послїдний день „таету“, сьвята померших, яким начинає ся хіньскій рік, і нарід з Тай-Кун — конфуцияни і будисти — зібрали ся ще раз на гробах своїх предків, аби принести послїдні жертви.

Тяжкий сум взяв Лї-Гун Вая. Коли весна на кладовищи отвирала звисаючі цьвіти „чуки“ — ростини присьвяченої помершим — він все кождого року, де би не був, всьо покидав, збирав свої маєтки, і спішив до дому, аби на гробах предків, після будистичного обряду, спалити амулети і принести в жертві кохінхіньскі кури.

А тепер, коли вояцке житє привело єго случайно до рідного села, було для него перший раз неможливо виповнити обовязки супротив померших батьків. Від часу різнї в Ман-Пін заведено в Тай-Кунї дуже строгу службу і постійне поготівлє. З кріпости не вільно було рушити ся під карою смерти.

*

Аби преглушити свій жаль, старав ся загіпнотизуватись, вдивлюючи ся уперто в яркі огники сьвітячих хрущиків в пітьмі гущавини, і вскорі почув, як єго сонні повіки опускали ся. Втім прийшла єму до голови згадка, від котрої аж стряс ся: пригадав собі товариша Лю Мана, що перед кількома днями заспав на варті, і погиб, роздертий тиґрисами.

Єму нараз видало ся, що бачить пятнисті хребти між корчами бавовни і блискучі очи хижих зьвірів в пітьмі рижевих піль.

Підніс рушницю до пояса і пустив на землю. Удар кольби залунав в тишинї і відогнав привид. Роса змочила єго тонку блюзу і він почав ходити сюди і туди.

Але вскорі налякала єго власна тїнь, що упала на землю, довга і страшна. Єму здавало ся немов би за ним ходили души єго діда Лї-Гун-Чіна, і вітця Лї-Гун-Мона, та беззвучним голосом викидали єму єго злочин.

Одна казала:

— Ваю, під нагробним каменем студено, коли память живучих не огріє єго.

Друга додавала:

— Ваю, бурян обріс цїлу мою могилу і ґранітового каменя не видко.

Він відвернув голову і поглянув на місяць, що немов великаньска ліхтарня паґоди, висів над цїлим сьвітом.

*

Години здавалось не мали кінця, лиш незамітний хід місяця понад пустою білою рівниною і більшаючий страх, що чим раз більше обгортав єго, вказували на то, що они минають.

Перед єго утомленими очима почали пересувати ся пальми на березї як похоронний похід єго предків аж до найдальших родів, і з плюскотом филь Арроя мішали ся чим раз грізнїйші їх нарікання. Они всї проклинали єго за невдячність, а з їх голосів звучало огірчене забутих мерців.

Новинки.

Львів дня 5-го вересня 1900.

— **Іменованя.** Є. В. Цісар іменував скарбових радників Петра Габлиньского, Атаназия Заячківского, Кароля Гошовского, Адольфа Герберта, Івана Каричака, Йосифа Бентковского, дра Северина Звольского і Валентия Гіштина старшими радниками скарбовими для краєвої дирекції скарбу у Львові, а Антона Ґаєвского старшим радником скарбовим для скарбової дирекції в Чернівцях.

— **З товариства „Просьвіта".** В місяцях липни і серпни внесено подання до Намістництва о заснованє нових читалень „Просьвіти" в отсих 15 громадах: 1) В повіті Добромиль: Нанова; 2) пов. Долина: Рожнітів; 3) пов. Камінка струмилова: Ліско, Нивиці; 4) пов. Мостиска: Судова Вишня, Тамановичі; 5) пов. Підгайці: Середнє; 6) пов. Перемишль: Корманичі; 7) пов. Рава руска: Ульгівок; 8) пов. Рудки: Болозів дільна; 9) пов. Стрий: Сгинава нижна; 10) пов. Теребовля: Довге; 11) пов. Товмач: Тисьменица (Чит. міска); 12) пов. Золочів: Білокерница, Несторівці. Від нового року повстало нових читалень „Просьвіти" (заложених або закладаючих ся до Намістництва зголошених) 77. Всіх читалень „Просьвіти" є тепер 895. Нових членів вступило до „Просьвіти" в місяцях липни і серпни 79, а від нового року 961. В тім самім часї 1899 року вступило нових членів 628, 1898-ого року 944. 1897-ого 1016, 1896-ого 586. Всіх членів вступило до „Просьвіти" від єї завязаня по конець серпня сего року 13.007.

— **Братоубийство.** З Яворова пишуть нам: Братя Матвій і Гавришко Циприяньский процесували ся о ґрунт і добуток і Гавришко програв. Єго взяла тоди злість на брата і він взявши косу, котру сховав під своїм одїнєм, напав дня 27 серпня с. р. о 9 годині вечером на свого брата в его помешканю в Нагачові і забив его ватявши косою в шию. Жінка Матвія Ева, прибігла чоловікови на ратунок, а лютий братоубийник зранив і єї смертельно тою самою косою, а відтак ще знущав ся над своїми жертвами бючи тїла їх палицею та копаючи ногами. Аж коли надбігли сусїди, утік Гавришко Циприяньский і пішов просто до Кракивця, де добровільно ставив ся перед судом.

— **Огонь.** Дня 24 серпня с. р. вибухнув около год. 4 по полудни з незвістної доси причини огонь в стодолі Ґната Вучного в Камінці-Вишків присілку належачого до Камінки волоскої, повіта равского і знищив при сильнім вітрі до півтора години 51 будинків господарских. Шкода доходить до 41.080 корон, а обезпечена ледви на 9.200 корон.

— **Пригода на перегонах.** На перегонах в Кельні стало ся велике нещастє, котре однакож на щастє закінчило ся лиш поломанєм костий і потрясенєм мозку, отже лишило ще бодай надію виходу. В одній хвили перевернуло ся нараз аж сїм їздців з своїми кіньми і то так, що всї попадали на купу. Коли прийшла поміч, то показало ся, що джокей Уггінг дістав потрясеня мозку і зломив собі великий палець. Два инші джокеї зломили собі ключицю (кість, що іде попри шию до плеча), один дістав сильного стрясеня мозку а прочі лиш тяжко потовкли ся.

— **Чоловік з 36 помешканями.** Про померлого сими днями в Парижи маляря Воллона розповідають тепер таку цікаву ісгорию: Він винаймив був собі в Парижи не більше лиш 36 комнат, а в кождій мав яко умебльованє крім скринки з фарбами та пензлів ще лиш шталюґу і одно крісло. Ті помешканя з так простим урядженєм служили ґеніяльному малярови не лиш за ателїє, але й за криївку перед всїлякого рода докучливими людьми. Коли Воллон побачив на проходї лиш здалека якогось чоловіка, в котрім здогадував ся когось такого, що схоче зблизити ся до него, то забігав до першого лїпшого дому і робив там зараз з господарем контракт найму, щоби лиш не вертати на свою давну кватиру, хоч впрочім в своїм новім ателїю не видержав довше як чотирнайцять днів. При самій улици Дінкер, де він недавно помер, мав він свої помешканя в двох положених напроти себе домах і втікав зараз до другого, скоро грозила єму якась небезпечність від когось.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Брак соломи і паші сего року наказує господарям подбати вже заздалегідь о то, щоби мали відповідний запас на зиму, а особливо на послїдні дни дозимку, щоби відтак не мусїли позбувати ся худоби за безцїн. Ми вже раз звертали увагу на сю важну справу, а тепер ще раз єї пригадуємо, бо показує ся тепер, що збіже сегорічне лиш виїмково виросло в декотрих сторонах до звичайної довготи; трава через морози а відтак посуху також не виросла була як би повинна, і сїна мало, а на отаву так само мала надія. Наконець ще й конюшини зібрано дуже мало, а засїяна під яр, в многих сторонах не посходила або усхла. Отже треба шукати ради на них доки час, бо потім буде запізно. А на то суть слідуючі способи: 1) Де, де можна ще тепер сїяти зелену пашу, хоч то вже трохи запізно і треба було то зробити ще в серпни. Сїє ся іменно мішанку з білої гірчиці і шкоцкої гречки та сераделї; гірчицю і гречку косить ся, коли цьвитуть, а з сераделї робить ся сїно. Дальше, можна сїяти 30 до 40 фунтів піскової вики і 5 фунтів ярої пшениці на пів морґа. Та мішанка удає ся на кождій ріли і дає до кінця серпня досить зеленої паші, котру можна також усушити на зиму. — 2) Хто не подбав вже давнїйше про зелену пашу на осїнь, той нехай старає ся тепер о то, щоби мати зелену пашу вчасно з весни. В тій цїли з кінцем серпня або з початком вересня сїє ся піскову або зимову вику 60 до 80 фунтів на морґ і додає ся до неї пів сотнара томасівки а 3 сотнари каініту. Скоро вика зійде, засїває ся в ню при сухім воздусї 30 фунтів іванового жита. — 3) З соломою треба обходити ся дуже обережно і уживати більше лиш на січку; худобина єї лїпше тогди зужиткує і не змарнує. На підстїлку нетреба солому таки зовсїм або хиба лиш дуже мало уживати. За то треба на підстїлку уживати листя коли можна з лїса або саду, бараболиння, а в сторонах, де єсть торф, або де его можна легко і дешево дістати, уживати і его на підстїлку. В сторонах, де суть стави, багна і охаби, на котрих росте очерет та осока, треба на підстїлку приготовити собі ті ростини. Взагалї що лиш можна, треба вже тепер призбирувати на підстїлку. Особливо в садах і межи вербами, в лугах і лїсах треба пильно громадити листє на купи, сушити і прятати, щоби їх вітер не розносив. — 4) Треба, о скілько можна, як найдовше держати худобу на пасовисках. — 5) В зимі, коли вже худоба мусить живити ся готовим, треба її визначати порції так, щоби она їх зовсїм з'їла і не марнувала.

— Коли приучати молоді конї? Одні кажуть, що треба приучати з весни а другі, що в осени. Отже коли лїпше? Здаєсь що по найбільшій части приучають молоді конї до роботи з весни, а то для того, що тогди найбільше роботи і господар хотїв би використати кожду силу. Остаточно коли молодий кінь здоровий і добре розвинений, то майже на одно вийде, коли его приучати. А всеж таки практика показує, що лїпше в осени. А то ось чому. Через зиму стоять молоді конї звичайно в стайни, мало виходять, бувають длятого полохливі, мязи їх не суть так вироблені, они не уміють добре оцїняти віддаль і виминати. Дальше, через зиму живлять ся конї сухою пашею а від того їх темперамент буває горячійший, конї бувають бистрійші і не дають ся так легко запрягати і уживати; дуже часто треба їх в початках доти змушувати до тягненя аж добре звучать ся. Так буває, коли приучувати коня з весни. Коли же вибрати о-

---

Відтак почали говорити Лї-Гун Чін, его дїд, і Лї-Гун Мон его отець, що за житя були поважаними купцями над Червоною рікою, самі до него.

Аби тронути его серце, нагадували єму цїле его житє, від дня, коли Фа-Ма-Ю, его мати, дочка Фа-Ма Наї, привела его на сьвіт в тім самім селї Таі-Кун, котрого округлі стріхи відбивали ся в филях ріки.

— Ваю — говорили до него — памятаєш на минулі дни твого дитиньства, коли ми тебе брали з собою на наших вандрівках по вузких стежках через рижеві поля і на ті дни, коли ми на наших човнах наповнених медом, воском, кавчуком і опіюмом їздили з тобою долї Арройом? Чи ти забув на наші подорожи до Сіяму, Леюс, Камбоджи, Банґкоку, звідки привозили мідь, цину, зелїзо? О, як ми стерегли твого сну, коли ти в ясну ніч, при сьвітлї звізд і співі моряків засипав на наших руках!

— Ваю, малий Ваю! Хтож то відкрив перед твоєю душею науку і віру в Буду? Хто доглядав тебе при забавах, коли ти на хребтї дикого буйвола уганяв по рівнинї? Хто научив тебе полювати на ґазелї, наставляти в рїцї сїти, справляти і насолювати рибу? Ваю, малий Ваю! Тоді ми були богаті і щасливі, мали мурований дім в Таі Куні, дванайцять морґів землї, найкрасші бавовняні поля....

І сумним, мов зойк леопарда, голосом оповідали, як війна знищила їх торговлю, як всьо, що не попало в руки морских розбишаків стало добичею мандаринів, як журба убила дїда, за котрим і его син пішов до гробу.

— Ти, Ваю, переносив твою нужду з достоїнством — закінчили оба — і память на предків жила все в твоїй души.

Замовкли. Відтак почав Лї-Гун-Чін наново:

— Коли ти був служачим француского офіцира, покинув службу зараз, скоро лиш розпочав ся „тает".

А Лї Гун Мон говорив дальше:

— Пізнїйше ходив я за тобою, коли ти, худий і малий гнув ся в порті під надмірним тягаром корабельних скринь. Але як прийшов день померших, то перервав свою роботу в порті Сайґона і пішов до могил батьків.

Якийсь предок додав:

— Я був з тобою, коли ти наймив ся за моряка на одній сиямскій джунці, але як прийшло наше сьвято, покинув ти моряків і поспішив сюди, аби тїло і душу відсьвіжити в купели споминів.

Лї Гун Вай тремтїв. Рушениця висунула ся з задеревілих від страху рук і знов ударила глухо о землю. Кинув тревожний погляд на дрімаючу кріпость; в его віруючій будистичній совісти вела ся послїдна борба. Побачив тїнь, що грізно здіймала ся на валах — то був стовп, де недавно стрілець Фу-Тієн поцілений дванайцятьма кулями, погиб. Підофіцир прихопив его в поблизкій коршмі.

Від кладовища доніс ся до него в тїй хвили ще виразнїйше спів бонзів, плач женщин і слова жертвуючих. Ніч ставала чим раз яснїйша; листє пальм і галузки тамаринд шуміли порушені вітром від моря.

Зробило ся дуже тихо і нараз всї предки крикнули нараз:

— Трусе, невдячний, грішнику! Чому ти спроневірив ся нам, коли від шістьох місяців вступив в службу білих людий? Нехай-же твої дїти забудуть на тебе, як будеш в сирій землї лежати.

Тепер вже довше не вагував ся. До кінця варти лишалось єму ще дві години, досить часу, аби довершити жертви і вернути. Закрав ся на подвіре кріпости, там де були кухнї, отворив комірку, взяв дві курки, вирвав ананас з офіцирского огорода і зник в рижевім поли.

*

Заганяв ся, коли прийшов на кладовище і хоч місяць розливав своє біле сьвітло на місто умерлих, він в своїм поспіху спотикав ся на гроби, де лежали небіжчики з простого народа, ударяв ся о кількаповерхові пагоди, під котрими спочивають бонзи і блукав поміж гробівцями мандаринів. Приціпивші ся Конфуцияни, що палили кадила на срібних триніжках, задержували ся і оглядали ся за ним.

Вкінци дійшов до гробівця, під котрим спочивали его предки. Всілякий бурян ріс тут довкола.

сінь до того, то кінь, ані не полошить ся так легко, ані не буває норовистий, бо він ходив на пашу, привик до всего, нічого не боїть ся, а темперамент его спокійнійший, бо він живив ся зеленою пашею. Правда, що кінь з паши має менше сили, але й не треба его запрягати до тяжкої роботи, бо він преці має ся лиш приучувати. В осени як-раз есть богато легких робіт, до котрих можна такого коня уживати. Ось н. пр. треба підкидати стерню, то легка робота. На весну треба глубше орати, а до такої роботи не добре запрягати молодого коня. Молодий кінь рве ся, бо має ще сьвіжу силу і енерґію, але длятого не треба гадати, що він здібний і до тяжкої роботи, бо в такім случаю можна коня збавити, замізерувати і не буде рости і зробить ся з него борзо шкапа.

— Хиби молока (III.) Иноді буває молоко гірке Причиною того може бути, що гіркість з паші перейшла в молоко, (коли н. пр. корова з'їсть полину). Але буває і так, що молоко хоч було первістно солодке, згіркне, коли постоїть. Причиною того суть бактерії, котрі викликують гниле кисненє і розкладають білковину в молоці, при чім виходить ґаз званий вуглъводнем. Найчастійше чути той гіркий смак в квасній молоці, або в квасній сметані. В такім случаю, треба місце, де стоїть молоко (комору, пивницю) добре очистити стіни на ново побілити, поміст коли деревляний або камінний, вимити лугом і на конець висірковати (запалити сірки і замкнути комору або пивницю, але опісля заким війде ся там, треба насамперед добре провітрити; до сірковання добре уживати т. зв. сірчаних ниток). Так само треба добре повиминати, випарити всю посудину, ужиткову до молока: дійницю, цідильце, гладущики і т. и. Наконець буває молоко гірке від старих корів. В такім случаю, треба що дня молоко коштувати і не домішувати его до другого. — Причиною синього молока есть рід бациля, котрий дуже множить ся, а дістає ся до молока з воздуха, вже иноді в стайни при доєню. Ся хиба показує ся особливо там, де літом сметана довго стоїть. Сіркованє дькалю і паренє посудини, чистота в стайни і холодне місце на молоко се одинока рада. В господарствах де дуже чисто ходять коло молока, ся хиба не показує ся.

Всячина господарска.

— Вино із сливок. Сливки треба обмити, кістки повиймати, відтак розтерти і на 4 літри тої маси налити півтора літри кипятку; опісля відставити на 2 дни. Відтак вижимає ся ту масу і доливає ся до неї пяту часть розтертих і видушених зерняток з кісток, півтора літри соку з бзинових ягід, півтретя літри соку з яблок, пів чверти кільоґрама потовчених волоских оріхів і на кожду літру чверть кільо цукру. Вино мусить добре виробити і за 12 місяців стягає ся его до фляшок.

— Щоби смажінки (конфітури) не плісніли, треба їх держати на сухім і продувнім місци а найважнійша річ в тім, щоби слої перед складанем до них смажінки були сьвіжо і добре вимиті і випарені, та щоби папір до завязування щільно прилипав до скла. Коли же би плісень кинула ся, то треба єї чисто вибрати, а смажінку знов пересмажити і зложити до чистого слоя. Для безпечности, можна купити в аптиці саліцилевого квасу, розпустити трохи у воді, викроїти кругло як обви слоя кусень білої бібули, вмочити в зганий квас і тою бібулою вкрити смажінку.

Переписка господарска.

Ів. Дмит. в Греб.: Вино з яблок на малі розміри можна зробити в той спосіб, що обтерти на сухо, але не оббирані яблока подушить ся на масу (не терти на зелізнім терку!) а з тої маси витискає ся відтак через полотняний мішочок сок. Коли нема праси до витисканя, то робить ся в той спосіб, що потовчену і розтерту макогоном масу дає ся до чистого полотна, зложеного в двоє, закладає ся кілька разів боки того полотна, а відвак крутить ся оба кінці; чим сильнійше скручує ся полотно, тим більше витікає сок. Впрочім можна так само і з мішочком робити. На 8 кварт соку треба взяти 3 фунти мілко потовченого цукру. Сок зливає ся до великої бутлі, всипає ся відтак цукор, і бутлю завязує ся або ориґантиною або папером, котрий густо наколює ся шпилькою, щоби добре був подірявлений, Доки цукор не розпустить ся, треба сок мішати, перехилячи бутлю з одного боку на другий. Коли би яблока були більше квасні, треба ще додати води до соку. Вино повинно стояти в теплім місци і в тіни, але ані на сонци. По шести місяцях зливає ся вино через бібулу, суху фланелю або й чисту вату до сухих фляшок, закорковує ся новими корками, лякує ся і ставить ся в пивници так, щоби фляшки лежали. Таке вино дасть ся кілька літ держати і есть дуже добре. — 2) Кіт до вікон робить ся із т. зв. шлямованої крейди і льняного покосту (вареного олію). Найлішше купити у слкяра; за 10 кр. можна ціле вікно обліпити.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Ціна збіжа.** У Львові дня 4 вересня. Пшениця 7·60 до 7·90 Кор.; жито 6·10 до 6·40; овес 5·60 до 5·90; ячмінь пашний 5·— до 5·35; ячмінь броварний 6·50 до 7·—; горох до вареня 7·50 до 12·—; вика —·— до —·—; сімя льняне —·—до—·—; сімя конопельне —·— до —·—; біб —·— до—·—; бобик —·— до —·—; гречка 7·50 до 7·75; конюшина червона 55·— до 62·—; біла —·— до —·—; тимотка —·— до —·—; шведска —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; хміль—·— до—·—; ріпак новий 13·— до 12·90. Все за 50 кільо loco Львів. — В Чернівцях дня 3 го вересня: Пшениця 7·90 до 8·—; жито 6·— до 6·30; ячмінь броварний 6·25 до 6·75; овес 5·40 до 5·50; кукурудза готова 6·30 до 6·40; ріпак готовий 13·— до 13·25. Все за 50 кільо loco Чернівці. —

— **Ціна рогатої худоби** на віденьскім торзі. На торг 3-го вересня пригнано рогатої худоби призначеної на заріз 6024 штук, між тим з Галичини 367, з Буковини 65 штук. — Торг мляви. Галицкі воли плачено: пріма 72 до 76 К.; секунда 65 до 71 К.; терция 56 до 64 К., виимково плачено по — до — К. — Підтучені воли селяньскі плачено по 46 до 58 К.; — бугаї і корови по 44 до 68 К. за метричний сотнар живої ваги.

— **Ц. к. Дирекция зелізниць державних** оповіщує: Рух льокальний. З днем 1. вересня 1900 входить в житє додаток IV. обовязуючої від 1. жовтня 1899 тарифи для перевозу осіб і пакунків подорожних на західних зелізницях льокальних, позістаючих в заряді державнім. Ціна за один примірник додатку 10 сотиків.

Австро угорско-росийский союз зелізничий. Входить в житє додаток III до тарифи товарової часть II. від 1. вересня 1900.

Часткове знесенє обмежень речинців заладованя і виладованя товарів. За дозволом ц. к. міністерства зелізниць зносить ся з днем 8 серпня с. р. ч. 38.316/VI. по мисли §. 69 (7) реґуляміну руху, обмеженя що до 6 годинних речинців заладованя і виладованя товарів на всіх шляхах зелізничих в Галичині і на Буковині з тим застереженем, що установлений 6 годинний час заладованя отвертих возів позістає і надальше обовязуючим.

Від 1 вересня 1900 увійде в житє нова тарифа (часть II. зшиток 5) для перевозу цукру поміж стациями ц. к. управ. товариства зел. Авсіґ-Тепліц, ц. к. упр. товариства зел. північно-ческої, ц. к. упр. зелізниці північної цісаря Фердинанда, ц. к. австр. зелізниць державних, ц. к. упр. австр. зелізниці північно-західної, ц. к. упр. полудневo-північно-німецкої зелізниці сполучаючої і упр. товариства австро-угорс. зелізниць держ. (шляхи в Галичині і Буковині) як також стациями Більско, Хшанів (стация товарова), Краків і Осьвєцім ц. к. упр. зелізниці північної цісаря Фердинанда з другої сторони.

Він повиривав его, укляк і почав говорити тонким, мягким голосом:

— „Я, Лі Гун-Вай, негідний син благородного роду витаю в покорі моїх найдальших предків, котрих душі уносять ся розсіяні по землі, по лісах, по ясних филях Аррою.

„Витаю і почитаю також моїх близших предків, що спочивають в Буді.

„І кличу в покорі перед Лі-Гун-Чіном, моїм дідом і перед Лі-Гун Моном, моїм вітцем, моїми найблизшими родинами“.

Підніс голову, положив свою жертву на гріб і говорив знов:

„Нехай той овоч заспокоїть голод і спрагу, які вас мучать, коли вернете з вашої вандрівки по сьвіті душ до вічного місця спокою. Колись приносив я вам замість того скупого дару, тяжкі банани, повні коші овочів манґових і манґрів“.

Перестав, взяв обі кури, повідрізував їм голови і ішов довкола гробу з простягненими руками, скроплюючи его кровію. При тім говорив дальше лагідним, сумним голосом:

„Колись жертвував я вам, як прийшов „тает“ замість тих двох марних птиць дика, дві кохіхиньскі кури і рибу з Червоної ріки. І як червона кров жертв лила ся, палив я штучні огні і амулети.

„Простіть мені всі, що я тепер такий бідний і не відказуйте мені вашої прихильности“.

*

Коли підняв ся, не було вже місяця на небі, а памятники, паґоди, стеви і піраміди ясніли в блідім сьвітлі ранньої зорі. Побіг, щоби перед кінцем варти бути на своїм становищи; але на зводженім мості заступив єму дорогу підофіцир з двома вояками і наложили єму на руки кайдани.

Коли ще того самого дня станув перед военним судом, відповідав на всі ставлені собі питаня лиш одно:

— Я, Лі-Гун-Вай, негідний син благородного роду, витаю в покорі моїх найдальших предків, котрих душі літають розсіяні по земли, по лісах, по ясних филях Аррою!

Єго жовте лице навіть не дрогнуло, коли опинив ся перед відділом, що мав довершити екзекуциї, лиш уста позволи бурмотіли:

— Витаю і почитаю моїх близших предків, що спочивають в Буді!

— Пали! — закомандував офіцир.

Гук вистрілів потряс воздухом. Скулений, подіравлений кулями, повалив ся Вай на землю. Але в розторощеній щоці ворушив ся ще закровавлений язик:

— Витаю Лі-Гун-Чіна, мого діда, і Лі-Гун-Мона, мого вітця, найблизших моїх родичів!...

І ще раз витягнули ся судорожно руки, немов би приносили жертву над гробом.

Телеґрами.

Вінер Найштадт 5 вересня. В тутешнім окружнім суді сидить арештований в Найнкірхен робітник Мануельо Сльонґо, родом з Тревізо, що має належати до анархістичної шайки в Америці.

Берлин 5 вересня. Німецкий адмірал доносить з Таку, що там приплили кораблі з першими німецкими войсками.

Льондон 5 вересня. Ґен. Робертс телеґрафує, що під Ляйденбурґом веде ся завзята борба з Ботою. Бури уперто боронять своїх становищ на горах.

Брюксеня 5 вересня. Держави обчисляють тепер кошти відшкодованя для Хіни за понищене зелізниць і будинків. Відшкодованє то буде виносити до 500 мілїонів франків.

Букарешт 5 вересня. Увязнені Македонці Богданов і Трифанов зізнали, що Сарафов мав порученє убити румуньского короля перед ворохобнею, яка мала вибухнути на весну.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісти

Клим. Юноши **„Внучок“** — А. Мечника **„Ованес Огана“** — К. Лясковского **„Зужитий“** — Ст. Аріеля **„Улуди“**

за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім році істнованя буде виходити під тим самим як доси літератским напрямом, з задержанем і на будуче дотеперішного отрудкицтва в специяльних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоеня потреб ума образованої женщини, запевнює їй практичну хосенність ствердженої вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань уліпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всї проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дійстними доказами признаня, становлячими для редакциї цінну заохоту до постійности на обібраній дорові.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким зобовязанем, яке приймаемо, есть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нині вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи їм інформациї з проявів дійстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тіни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нині сказати о дусї і напрямі нашої праці на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безпереривного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділі белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм запевнені праці: *Марії Родзевичівної*, *Віктора Гомулицкого*, *Володислава Ст. Рей монта*, *Севера (Ігн. Маціiовского)*, *Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділі поезиї звістні читателям пера: *Казимира Глиньского*, *Миріяма*, *Лянґого*, *Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слідуючий рік.

Розпочинаемо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонта
повість п. з.:
І по многих днях. — І по многих літах....

Севера
повість п. з.:
Леґенда.

Условія передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:		В Галичині з почтовою пересилкою;	
Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.	Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.	Піврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.	Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарні і контори письм.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).